

Ukaz o proglašenju Zakona o Fondu rada*

Proglašavam **Zakon o fondu rada***, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2020. godini, dana 27. jula 2020. godine.

Broj: 01-1560/2

Podgorica, 29. jul 2020. godine

Predsjednik Crne Gore,

Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Petoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2020. godini, dana 27. jula 2020. godine, donijela je

Zakon o Fondu rada*

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 80/2020 od 4.8.2020. godine, a stupio je na snagu 12.8.2020.

* U ovaj Zakon prenesena je Direktiva 2008/94/EZ Evropskog parlamenta i vijeća od 22. oktobra 2008. godine o zaštiti zaposlenih u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca - 32008L0094

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se postupak za ostvarivanje prava zaposlenog na isplatu neisplaćenih potraživanja po osnovu prestanka radnog odnosa kod poslodavca nad kojim je pokrenut stečajni postupak, ako nijesu isplaćena u skladu sa posebnim propisom, način i djelokrug rada Fonda rada (u daljem tekstu: Fond), finansiranje Fonda, kao i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Status i djelokrug rada

Član 2

Osnivač Fonda je Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Fond ima svojstvo pravnog lica i ima status državnog fonda.

Fond obavlja sljedeće poslove:

- obezbjeđuje isplatu neisplaćenih potraživanja zaposlenih kod poslodavca usljed stečaja (u daljem tekstu: potraživanja) ako nijesu isplaćena ili su djelimično isplaćena;
- vodi postupak i donosi odluku o ostvarivanju prava na isplatu neisplaćenih potraživanja kod poslodavaca nad kojim je pokrenut stečajni postupak u skladu sa opštim propisima o radu;
- pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava utvrđenih ovim zakonom i Zakonom o radu;
- upravlja sredstvima obezbijeđenim za namjenu utvrđenu ovim zakonom;
- donosi godišnji program rada koji sadrži podatke o ciljevima, indikatorima uspješnosti, aktivnostima koje su potrebne za realizaciju ciljeva i licima odgovornim za realizaciju;
- najmanje jednom godišnje, podnosi Vladi izvještaj o svom radu koji sadrži prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, podatke o realizaciji ciljeva iz programa rada Fonda, ocjenu stanja i mjera koje su preduzete za unaprjeđenje stanja i finansijski izvještaj;
- vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Fonda.

Javnost rada

Član 3

Rad Fonda je javan.

Javnost rada Fonda obezbjeđuje se na način utvrđen posebnim zakonom i statutom Fonda.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Organi Fonda

Član 5

Organi Fonda su Upravni odbor i direktor.

Upravni odbor

Član 6

Fondom upravlja Upravni odbor, u skladu sa ovim zakonom i statutom Fonda.

Upravni odbor imenuje i razrješava Vlada.

Upravni odbor ima devet članova, i to:

- četiri predstavnika Vlade koje predlaže starješina organa državne uprave nadležnog za poslove rada;
- dva predstavnika reprezentativne organizacije sindikata na nivou Crne Gore registrovane kod organa državne uprave nadležnog za poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo) koje predlaže taj sindikat;
- dva predstavnika reprezentativnog udruženja poslodavaca na nivou Crne Gore koje predlaže to udruženje poslodavaca; i
- jednog predstavnika iz reda zaposlenih u Fondu kojeg predlaže direktor Fonda.

Upravni odbor ima predsjednika kojeg imenuje i razrješava Vlada, iz redova članova Odbora.

Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine.

Ako je u Upravnom odboru predviđen manji broj predstavnika reprezentativnih sindikata u odnosu na broj reprezentativnih sindikata, na odgovarajućem nivou, primjenjuje se princip rotacije, u skladu sa njihovim posebnim sporazumom.

Ako ima više reprezentativnih udruženja poslodavaca, člana Upravnog odbora predlaže reprezentativno udruženje poslodavaca koje ima veći procenat zaposlenih u privredi Crne Gore.

Nadležnost Upravnog odbora

Član 7

Upravni odbor Fonda:

- donosi statut Fonda;
- donosi godišnji program rada i finansijski plan;
- podnosi izvještaj o radu i finansijski izvještaj Vladi;
- donosi opšte akte Fonda;
- imenuje i razrješava direktora Fonda;
- usvaja godišnji izvještaj o finansijskom poslovanju Fonda;
- odlučuje o korišćenju sredstava Fonda;
- predlaže mjere za unapređenje rada Fonda;
- usvaja Plan javnih nabavki i izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama; i
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom.

Upravni odbor donosi odluke većinom glasova ukupnog broja svojih članova ako statutom Fonda za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije predviđena druga kvalifikovana većina.

Razrješenje članova i predsjednika Upravnog odbora

Član 8

Vlada može razriješiti člana i predsjednika Upravnog odbora Fonda prije isteka mandata:

- na lični zahtjev;
- na predlog subjekata iz člana 6 stav 3 ovog zakona;
- ako postupa suprotno zakonu i aktima Fonda;
- prestankom radnog odnosa, odnosno svojstva koje je bilo osnov za imenovanje;
- izborom na funkciju koja isključuje članstvo u Upravnom odboru; i
- ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen na безусловnu kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci ili kaznu za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje te dužnosti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana imenuje se novi član Upravnog odbora, čiji mandat traje onoliko vremena koliko bi trajao mandat člana na čije mjesto se imenuje.

Imenovanje u smislu stava 2 ovog člana vrši se na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom i statutom Fonda.

Direktor

Član 9

Radom Fonda rukovodi direktor.

Direktora Fonda imenuje Upravni odbor na period od pet godina, na osnovu javnog konkursa.

Nadležnost direktora

Član 10

Direktor Fonda:

- predstavlja, rukovodi i organizuje rad Fonda;
- odgovara za zakonitost i kvalitet njegovog rada;
- predlaže statut, program rada i finansijski plan, izvještaj o radu i finansijski izvještaj, kao i druge odluke Upravnom odboru Fonda;
- izvršava odluke Upravnog odbora;
- upravlja ljudskim i finansijskim resursima;
- stara se o obezbjeđivanju javnosti rada Fonda;
- odlučuje o ostvarivanju prava iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona;
- obrazuje stručne komisije i radna tijela;
- utvrđuje akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Fonda;
- odlučuje o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti iz rada i po osnovu rada zaposlenih u Fondu, u skladu sa zakonom; i
- vrši druge poslove utvrđene ovim zakonom i statutom Fonda.

Razrješenje direktora Fonda

Član 11

Upravni odbor može razrješiti direktora Fonda i prije isteka mandata:

- na lični zahtjev;
- ako postupa suprotno zakonu i aktima Fonda;
- ako nestručno ili nesavjesno obavlja poslove za koje je imenovan i time nanese štetu Fondu;
- ako zbog duže odsutnosti ili sprječivosti za rad ne može da obavlja poslove za koje je imenovan;
- ako zaključi pravni posao koji dovodi do konflikta interesa;
- ako organizuje zaposlene u političke, odnosno religijske svrhe;
- ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za obavljanje te dužnosti; i
- ako se tokom mandata utvrdi da ne ispunjava uslove za obavljanje poslova za koje je imenovan.

Stručni poslovi

Član 12

Radi obavljanja stručnih, administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova Fond organizuje sektore.

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Fondu primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima.

Statut

Član 13

Fond ima statut kojim se uređuje: naziv, sjedište i adresa Fonda, djelatnost Fonda, djelokrug rada Upravnog odbora i direktora, postupak razrješenja Upravnog odbora i direktora i druga pitanja od značaja za rad Fonda.

Saglasnost na statut Fonda daje Vlada.

Finansiranje

Član 14

Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se iz:

- doprinosa u visini od 0,20% na teret poslodavca koji obveznik osiguranja od nezaposlenosti obračunava na osnovicu koja se odnosi na taj doprinos, u skladu sa posebnim zakonom;
- budžeta Crne Gore;
- sredstava fondova Evropske unije;
- donacija, poklona; i
- drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Pokretanje postupka

Član 15

Zahtjev za pokretanje postupka za ostvarivanje prava iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona (u daljem tekstu: zahtjev) podnosi zaposleni.

Zahtjev se podnosi Fondu u roku od 90 dana od dana donošenja zaključka o listi utvrđenih i osporenih potraživanja postupka.

Dostavljanje dokaza

Član 16

Uz zahtjev zaposleni dostavlja:

- ugovor o radu, odnosno drugi akt o zasnivanju radnog odnosa zaposlenog;
- akt kojim je zaposlenom prestao radni odnos;
- akt kojim je utvrđeno potraživanje iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona; i
- dokaz da mu nijesu isplaćena potraživanja u cjelosti ili djelimično.

Dokaz iz stava 1 al. 3 i 4 ovog člana zaposleni pribavlja od strane nadležnog suda.

Ako uz zahtjev nijesu dostavljeni dokazi iz stava 1 ovog člana, zaposleni odnosno stečajni upravnik dužni su da na zahtjev Fonda, u roku od 15 dana, dostave tražene dokaze, kao i druge podatke koji su od značaja za donošenje rješenja o ostvarivanju prava na potraživanje.

Odbijanje zahtjeva

Član 17

Ako zaposleni ne podnese zahtjev u roku iz člana 15 stav 2 ovog zakona ili ako ne dostavi dokaze iz člana 16 stav 1 ovog zakona, odnosno ne izvrši dopunu dokaza u roku iz člana 16 stav 3 ovog zakona, direktor Fonda će donijeti rješenje o odbijanju zahtjeva.

Gubitak prava na potraživanje

Član 18

Zaposleni gubi pravo na isplatu potraživanja iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona ako:

- da neistinite podatke u vezi sa ispunjavanjem uslova za ostvarivanje prava;
- nije obavijestio Fond o činjenicama koje utiču na sticanje i ostvarivanje prava na potraživanje; i
- je sam ili zajedno sa članovima uže porodice bio vlasnik više od 50% vrijednosti kapitala poslodavca.

Članovima uže porodice, u smislu stava 1 alineja 3 ovog člana, smatraju se supružnik, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), braća, sestre, roditelji, usvojlac i staratelj.

Nadležni organi za odlučivanje

Član 19

O zahtjevu odlučuje direktor Fonda i donosi rješenje.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

O žalbi iz stava 2 ovog člana odlučuje Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Povraćaj isplaćenih sredstava

Član 20

Fond je dužan da od zaposlenog zahtjeva povraćaj nezakonito isplaćenih sredstava, uvećanih za troškove postupka i odgovarajuće kamate, ako utvrdi da su postojali razbozi za gubitak prava na potraživanje, u skladu sa članom 18 ovog zakona.

Zaposleni je dužan da u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za povraćaj sredstava izvrši uplatu tih sredstava na konsolidovani račun državnog trezora.

Prenosivost prava

Član 21

Prava zaposlenih iz člana 2 stav 3 alineja 2 ovog zakona mogu se naslijediti.

Ako u toku postupka za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana zaposleni umre, ta prava se utvrđuju zakonskim nasljednicima na osnovu pravosnažnog rješenja o nasljeđivanju.

Primjena propisa

Član 22

Prava propisana u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem u skladu sa ovim zakonom mogu da ostvare i zaposleni stranog poslodavca kojem je sjedište na području država članica Evropske unije.

Prava iz stava 1 ovoga člana mogu da ostvare zaposleni kojima je mjesto rada ili uobičajeno mjesto rada bilo na području Crne Gore, a nad stranim poslodavcem je pokrenut stečajni ili sličan postupak koji uključuje djelimičnu ili cjelokupnu imovinu poslodavca u skladu sa propisima države članice Evropske unije nadležne za sprovođenje postupka nad poslodavcem.

Prava iz stava 1 ovog člana mogu da ostvare zaposleni kojima je mjesto rada ili uobičajeno mjesto rada u nekoj od država članica Evropske unije, a nad poslodavcem u Crnoj Gori je pokrenut stečajni ili sličan postupak koji uključuje djelimičnu ili cjelokupnu imovinu poslodavca u skladu sa propisima Crne Gore.

Razmjena podataka

Član 23

Radi ostvarivanja prava iz člana 22 ovog zakona, Fond je odgovoran za razmjenu relevantnih podataka sa nadležnim institucijama i/ili garantnim ustanovama drugih država članica Evropske unije.

Nadzor

Član 24

Nadzor nad zakonitošću rada Fonda vrši Ministarstvo.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove uprave preko upravne inspekcije.

U vršenju nadzora upravni inspektor ima ovlašćenja utvrđena zakonom.

Nastavak rada

Član 25

Fond rada osnovan u skladu sa Zakonom o Fondu rada ("Službeni list CG" br. 88/09, 39/15 i 52/16), nastavlja sa radom sa pravima i obavezama utvrđenim ovim zakonom.

Direktor Fonda koji je imenovan do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavlja sa radom do isteka vremena na koje je imenovan.

Imenovanje Upravnog odbora

Član 26

Upravni odbor Fonda imenovaće se u skladu sa ovim zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do imenovanja Upravnog odbora u smislu stava 1 ovog člana funkciju odbora obavljaće dosadašnji Upravni odbor.

Usklađivanje propisa

Član 27

Fond će svoje akte uskladiti sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ranije započeti postupci

Član 28

Izuzetno od člana 10 stav 1 alineja 7 ovog zakona, u postupcima za utvrđivanje prava na isplatu potraživanja iz člana 23 Zakona o Fondu rada ("Službeni list CG" br. 88/09, 39/15 i 52/16) i čl. 98 i 99a Zakona o radu ("Službeni list CG" br. 49/08, 59/11, 66/12, 31/14, 53/14 i 4/18), koji su započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, odlučuje organ upravljanja Fonda u skladu sa propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odložena primjena

Član 29

Odredbe čl. 22 i 23 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Fondu rada ("Službeni list CG" br. 88/09, 39/15 i 52/16).

Stupanje na snagu

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 19-4/20-1/4

EPA 914 XXVI

Podgorica, 27. jul 2020. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva

Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.